

Individ- och familjeomsorgsnämnden

Tid: Måndagen den 14 januari 2019, kl. 13:00

Plats: Rådsalen, Rådhuset, Jönköping
Fotografering av ordinarie ledamöter sker efter upprop,
protokollets justering samt fastställande av dagordning, ca 13:05, i
sammanträdesrum Tveta Vista

Kallelsen utsänds även till ersättarna som har rätt att närvara.
Ledamot som inte kan närvara kontaktar själv ersättare.

Ärenden

Hålltider

1. Upprop
2. Protokollets justering
Förslag: fredagen den 25 januari , klockan 10:30
Justerare: Arnold Sigonius (alt. Ingalill Dahlgren Nyberg el. Gabriel Marko)
Skyndsamma ärenden justeras i samband med sammanträdet, alternativt dagen efter
3. Fastställande av dagordning
4. Informationsärende: Faderskapsutredning
Föredragande: Marie Stattin 13:20-13:50
5. Beslut om verksamhetsplan
(In2019:8) 13:50-14:30
Föredragande: Greger Kjellman
6. Tidplan för uppföljning av ekonomi och verksamhet för individ- och familjeomsorgsnämnden 2019 14:30-14:40
(In2019:5)
Föredragande: Greger Kjellman
7. Informationsärende: Nytt från förvaltningen Föredragande: 14:40-14:50
Karl Gudmundsson
8. Representant i SBU, samarbetsorganet för barn och ungdom
(In2019:2)

9. Ansökan från Kyrkhjälpen om bidrag till härbärge för utsatta personer år 2019
(In2018:240)
10. Nedläggning av faderskapsutredning
11. Meddelanden
12. Övrigt

Christer Sjöberg
Ordförande

Helene Fåglefelt Lindmark
Sekreterare

Individ- och familjeomsorgsnämnden

5.

Verksamhetsplan för individ- och familjeomsorgsnämnden 2019

In 2019:8

Sammanfattning

Socialförvaltningen har upprättat ett förslag till en verksamhetsplan för individ- och familjeomsorgsnämndens verksamhet och ekonomi 2019.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, daterad 2019-01-03

Verksamhetsplan 2019

Förslag till socialnämnden

- Socialförvaltningens förslag till verksamhetsplan för 2019 inom individ- och familjeomsorgsnämndens område fastställs.

Karl Gudmundsson
Socialdirektör

Greger Kjellman
Ekonomichef

Beslutet expedieras till:
Kommunstyrelsen
Stadskontoret
Ledningsgruppen

Verksamhetsplan 2019

IFO-nämnd

Innehållsförteckning

Inledning	4
Verksamhetsöversikt	4
Nämndens uppdrag	4
Verksamhetsbeskrivning	4
Nämnd och gemensam verksamhet	5
Individ- och familjeomsorg	5
Huvudsakligt fokus 2019	6
Medarbetare	6
Rekrytering och kompetensförsörjning	8
Digitalisering	10
Välfärdsteknologi och digitala tjänster	11
Nytt verksamhetssystem	11
E-handel	12
E-lärande	12
Intern kontroll	12
Kompetensförsörjning	13
Arbetsmiljö och likabehandling	13
Ekonomisk förvaltning	13
Verksamhetens kärnuppdrag	14
Informationssystem och datasäkerhet	15
Mål, resultat och uppdrag	16
Mål	16
Medborgare	16
Arbetsgivare	20
Ekonomi	22
Resultatindikatorer	23
Medborgare	23
Verksamhet	24
Arbetsgivare	25
Uppdrag	25
Medborgare	25
Verksamhet	26
Arbetsgivare	27
Ekonomi	29
Nämndens ekonomi	31

Verksamhetsförändringar	32
Investeringar.....	33
Framåtblick.....	33

Inledning

Nu inleds en ny mandatperiod med en verksamhetsplan för det första verksamhetsåret.

En stor förändring är den nya nämndsorganisationen med tre nya nämnder. Äldrenämnden, socialnämnden samt individ- och familjeomsorgsnämnden som också har tre utskott för individärenden. Samtliga nämnder kommer fortfarande ha en sammanhållen förvaltning.

Verksamhetsplanen tar sikte på att klara de utmaningar som finns både på lång och kort sikt. Under ett antal år har DIALOGEN använts som en utvecklingsstrategi för det systematiska förbättringsarbetet. Den har fokuserat på att utveckla processer och flöden och har handlat om att utveckla ett systematiskt förbättringsarbete som utgår från medborgarens behov. När vi nu inleder en ny mandatperiod har denna strategi nått sitt mål genom att ett kvalitetsledningssystem antagits av nämnderna. Det innebär att vi nu har ett strukturerat system för ständiga förbättringar och andra utvecklingsarbeten. Det kommer väl till pass för att genom förbättringar som är innovativa, hållbara och sammanhållna nå en ekonomi i balans.

Med erfarenhet och analys av tidigare år är det några viktiga områden att fortsätta prioritera. Det är personal- och kompetensförsörjning som handlar om hur vi lyckas rekrytera, behålla och utveckla socialförvaltningens personal och som är nyckeln till hur väl verksamheterna ska klara sina uppdrag. Verksamheterna behöver också ta tag i de förslag till förbättringar som kommit fram vid de genomlysningar som genomförts. Den interna samverkan kan förbättras inom den sammanhållna socialförvaltningen.

Införandet av det nya verksamhetssystemet kommer att ta resurser och kräver kraftsamling. Utvecklingsarbetet med det nya verksamhetssystemet kommer att förbättra arbetsprocesser samt ge möjlighet att digitalisera tjänster till våra medborgare. Jönköpings kommuns Vision 2030 kommer att påverka de kommande årens planering eftersom förvaltningen och nämnderna kommer att delta i hela kommunens arbete med att göra verklighet av visionen.

Här har nu nämnden en verksamhetsplan med mål, uppdrag och aktiviteter som syftar till att klara av att få balans mellan resurser och de krav som ställs på verksamheterna. Då kommer strukturerade och täta uppföljningar att behövas för att se om nämndens verksamheter går åt rätt håll.

Karl Gudmundsson

Socialdirektör

Verksamhetsöversikt

Nämndens uppdrag

Individ- och familjeomsorgsnämnden (IFO-nämnd) har till och med den 31 december 2018 varit en del av socialnämnden. En uppdelning av budgeten och verksamhet genomförs från 1 januari 2019 vilket innebär att det blir den nybildade IFO-nämnd som därefter får ansvar för att erbjuda stöd, service och behandling individ- och familjeomsorg. Nämnden har ett övergripande ansvar inom verksamhetsområdet.

Verksamhetsbeskrivning

Mått	2017 utfall	2018 prognos	2019 prognos
Institutionsvårdsplaceringar BoU (varav interna)	53,7 (3,8)	54 (4)	49 (12)

Mått	2017 utfall	2018 prognos	2019 prognos
Institutionsvårdsplaceringar vuxna (externa)	33,1	33	30
Antal hushåll med långvarigt beroende av försörjningsstöd	718	677	720
Antal hushåll ungdomar beroende av försörjningsstöd	147	146	147
Antal hushåll per månad som uppbär försörjningsstöd	1 196	1 135	1 200
Antal nya ensamkommande barn	8	17	20
Total antalet ensamkommande barn	232	153	151
Antal mottagna nyanlända	693	517	360
-varav personer genomgångsbostäder	342	149	140
-varav egenbosatta och anknytning	351	368	250

Nämnd och gemensam verksamhet

Socialförvaltningens gemensamma verksamhet omfattar såväl den politiska verksamheten som den gemensamma staben. I den gemensamma staben arbetar cirka 120 medarbetare. Till stab och ledning, underställd socialdirektör finns också fyra funktionschefer. Uppdragsgivare till gemensam stab i förvaltningen utgörs primärt av förvaltningsledningen och leds av socialdirektör. De gemensamma funktionerna är organiserade i 12 olika enheter. Enheterna är organiserade utifrån olika strategiska områden såsom HR, utbildning, kvalitetsarbete, ekonomi, lokalförsörjning, administration, IT med mera. Under 2019 tillkommer en enhet med fokus på utvecklingen av välfärdsteknik. Inom ramen för gemensam verksamhet samordnas en rad förvaltningsövergripande processer inom ramen för det gemensamma ledningssystemet DIALOGEN.

Individ- och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorgen består sedan årsskiftet av fyra områden då funktionen för ensamkommande barn slogs ihop med IFO. Det nytillkomna området benämns Boende för nyanlända. Övriga tre områden är barn och ungdom, missbruksvård och försörjningsstöd inklusive invandrar- och flyktingsservice. Enheten Våld i nära relation och socialjouren är organiserat under en chef och ligger direkt under IFO stab.

- Barn- och ungdomsvård omfattar råd och service, myndighetsutövning på områdeskontoren, hem för vård eller boende, vård i enskilt hem, öppenvård och förebyggande insatser, samt familjerätt. Familjerådgivning drivs på entreprenad av Familjerådgivarna i Småland AB vilket är upphandlat tillsammans med länets kommuner. Barnahus och familjehemsresursen som är gemensamma med länets kommuner kommer att byta huvudman till regionen och kommunal utveckling under 2019. För ungdomsmottagningen är regionen huvudman medan IFO-nämnden finansierar kuratorsresurser. Den kommunala delen av barn- och ungdomshälsan drivs i samverkan med Habo och Mullsjö kommuner.
- Missbruksvård omfattar myndighetsutövning, insatser i form av hem för vård eller boende, vård i enskilt hem, öppenvård, boendestöd, anhörigstöd och sysselsättning. Bidrag till ideella organisationer är överförda till kultur- och fritidsnämnden.
- Område försörjningsstöd omfattar ekonomiskt bistånd, arbetsrehabiliterande insatser, hyresskuldsrådgivare och budget- och skuldrådgivning samt stöd och hjälp till nyanlända. Invandrar- och flyktingsektionen är en del av området försörjningsstöd och arbetar med att ta emot nyanlända i olika faser av kommunens flyktingmottagande.
- Från och med årsskiftet 2018/2019 har funktionen för ensamkommande barn och unga slagits ihop med individ- och familjeomsorgen. Ett fjärde område inom individ- och fa-

miljeomsorgen har därmed tillkommit, område boende för nyanlända. I området ingår olika boendeformer för ensamkommande barn och unga, driften av kommunens genomgångsboenden för nyanlända samt tolk- och översättarservice. Myndighetsutövningen för ensamkommande barn och unga organiseras som ett fjärde myndighetskontor inom barn- och ungdomsvårdens myndighetsutövning.

IOP, idéburet offentligt partnerskap finns med Hela människan, Kvinnojouren och Pingstförsamlingen. Hela människan driver härbärge, tillfälliga lägenhetsboenden, dagverksamhet och sysselsättning. Kvinnojouren har telefonjour och skyddat boende. Pingstkyrkan driver boende för de som mottagits som ensamkommande till Jönköping, fått avslag på asylansökan och sedan sökt eller fått uppehållstillstånd enligt nya gymnasielagen.

Huvudsakligt fokus 2019

En av 2019 års stora utmaningar handlar om ekonomin för individ- och familjeomsorgsnämnden. Ekonomin är i obalans och under år 2019 blir det nödvändigt att genomföra åtgärder som sänker den totala kostnadsnivån. Besparingar i storleksordningen 18,5 mnkr planeras. Viktiga delar är att söka förbättra situationen för de barn, unga och vuxna som kan bli föremål för placering. Det kan leda till lägre kostnader för externa placeringar, både inom barn- och ungdomsvården och missbruksvården. Mer om detta under rubrik 4. Nämndens ekonomi.

Under våren 2018 redovisades en utblick med långsiktiga utmaningar inom många av individ- och familjeomsorgens verksamhetsområden, dessa utmaningar är fortsatt giltiga.

Något som också blir aktuellt 2019 är det faktum att verksamheten som rör ensamkommande unga nu ska samordnas inom individ- och familjeomsorgens ram. Även införandet av ett nytt verksamhetssystem kommer att präglade året.

Medarbetare

Socialförvaltningen, liksom kommunen som helhet, står inför en stor utmaning framöver då antalet personer i arbetsför ålder minskar samtidigt som behoven i verksamheten ökar.

I dag har förvaltningen cirka 4 900 tillsvidareanställda medarbetare. Vi har även ungefär 700 visstidsanställda medarbetare. 88 % av medarbetarna är kvinnor och 12 % är män.

Medelåldern är 43 år (nov 2018) och den var 44 år 2015-2017. Det är små skillnader mellan funktionerna. Andelen medarbetare i åldersgrupperna 40-49 och 50-59 minskar med några procentenheter medan andelen i övriga åldersgrupper, både yngre och äldre ökar.

Fram till 2026 kommer ungefär 650 av våra medarbetare gå i pension. Personalomsättningen, tillsvidareanställda som slutar i kommunen exklusive pension, ökade från 6,9 % 2016 till 7,9 % 2017 och för 2018 är den 7,5 %. Av de största yrkesgrupperna, fördelat på AID, är det sjuksköterskorna som har den högsta personalomsättningen (exkl pensionsavgångar). Därefter följer vårdbiträden, personliga assistenter, arbetsterapeuter och kockar. Flera stora yrkesgrupper har lägre personalomsättning än förvaltningens genomsnitt och det är undersköterskor, socialsekreterare, behandlingsassistenter skötare och vårdare.

Personalomsättningen är lägre 2018 jämfört med 2017 för alla utom sjuksköterskor och arbetsterapeuter.

AID	Antal 2018-01-01	Antal med avgångskod	Personalomsättning
-----	------------------	----------------------	--------------------

AID	Antal 2018-01-01	Antal med avgångskod	Personalomsättning
206 014 Sjuksköterska. funktionsnedsättning och äldre-omsorg/geriatrik	186	22	11,80 %
207 024 Vårdbiträde. särskilt boende	405	44	10,90 %
207 027 Personlig assistent, ledsagare	313	32	10,20 %
301 010 Arbetsterapeut	112	11	9,80 %
601 010 Kock	112	10	8,90 %
207 011 Undersköterska. särskilt boende	1 692	121	7,20 %
351 010 Socialsekreterare	264	18	6,80 %
Total	4 839	365	7,50 %

Sjukfrånvaro

Att arbeta med vår sjukfrånvaro är och kommer vara fortsatt mycket viktigt. Sjukfrånvaron varierar under årets månader men också från år till år. Enligt Försäkringskassan vände inflödet till sjukpenning nedåt i början av 2017.

I socialförvaltningen ser vi också att sjukfrånvaron minskar något eller i vart fall inte ökar för 2018.

Socialnämnd	Sjukfrånvaro i %	Äldrenämnd	Sjukfrånvaro i %
2018	6,6	2018	8
2017	6,9	2017	8,3

Minskningen syns främst i de långa sjukfallen som pågår i 90 dagar eller längre. Den korta sjukfrånvaron, upp till 90 dagar, ökar. Sjukfrånvaron är som störst för måltidspersonal (11,1%), undersköterskor inom äldreomsorgen (10,24%) och personliga assistenter (9,52%).

Det är därför viktigt att fortsätta arbeta med att minska sjukfrånvaron. Förvaltningen samarbetar med kommunhälsan kring medarbetare med flest antal sjuktillfällen. Det är satsningar som riktas individuellt till varje medarbetare för att öka hälsan och minska sjukfrånvaron.

Nya lagkrav i socialförsäkringsbalken innebär att arbetsgivaren ska ta fram en plan för återgång i arbete när en medarbetare förväntas vara sjuk en längre period. Denna ”plan för återgång i arbete” ska upprättas när en medarbetare förväntas vara sjukskriven mer än 60 dagar och ska göras senast dag 30 i sjukskrivningen. Även om kommunen haft en liknande rutin innan, så har det nu blivit tydligare att det är viktigt att arbeta med rehabiliteringsarbetet. Planen är till för att snabbt få tillbaka medarbetare i arbete igen. Införandet av Adato, som är ett datasystem som kan hjälpa cheferna med påminnelser och för dokumentation i enskilda rehabiliteringsärenden, underlättar för att få struktur på rehabiliteringsarbetet. Att vara i arbete är en friskfaktor.

Försäkringskassans statistik visar att det är psykisk ohälsa som är den främsta bakomliggande orsaken till sjukfrånvaro och att kvinnor i större utsträckning är sjukskrivna för psykiatriska diagnoser än vad män är. Det är i de kvinnodominerade yrkena med mycket människokontakter som sjukfrånvaron är störst.

Med tanke på att personalförsörjningen är en stor utmaning måste fokus inte bara vara på att rekrytera ny personal utan att behålla den personal som finns. Sveriges kommuner och landsting, SKL, beskriver det som att fler behöver arbeta mer. För att klara det behöver sjukskrivningarna minska. Ett hälsofrämjande medarbetarskap där medarbetarna känner delaktighet och inflytande och trivs och känner arbetsglädje är en förutsättning. Även chefernas förutsättningar behöver förbättras så att det finns utrymme för dem att arbeta med ett hälsofrämjande ledarskap. Det ska finnas tid och utrymme att arbeta med det systematiska arbetsmiljöarbetet på arbetsplatsen. Det är viktigt att arbetet med att fler ska arbeta mer sker i dialog mellan medarbetare och chefer och att kommunikationen och samverkan är hälsofrämjande.

Fler arbetar mer - heltid som norm, delade turer och bemanningsplanering

Heltid som norm och den kommungemensamma handlingsplanen kommer ha störst påverkan på socialförvaltningen av kommunens alla förvaltningar då vi är den förvaltning med allra flest deltid och lägst genomsnittlig tjänstgöringsgrad.

Arbetet med bemanningsplanering och arbetstidsmodeller fortsätter under 2019 som en förutsättning men också som ett stöd till verksamheten för att klara målen i handlingsplanen.

I enlighet med handlingsplanen ska alla nyanställda erbjudas heltid senast vid halvårsskiftet 2019. Socialförvaltningens ledning har beslutat att detta ska göras från och med 1 januari 2019.

Vid utgången av 2021 ska alla deltidsanställda vara erbjudna heltidsanställning. För att öka andelen som arbetar heltid och samtidigt minska timvikarieanvändningen så måste vi förenklat omfördela tid som redan finns i systemet. En större del av arbetet ska utföras av tillsvidareanställd personal som arbetar heltid. Det innebär att det kommer behövas färre vikarier. Det finns dock en utökad risk för att överkapacitet uppstår i verksamheten, där verksamheten har mer tillgång till personalresurser än vad som krävs för att täcka behovet. Hanteras inte denna överkapacitet på ett bra sätt leder den till ökade kostnader för verksamheten. Kostnader för en eventuell överkapacitet är svår att beräkna. Det är av yttersta vikt att förvaltningen nogsamt följer utvecklingen under införandet för att kunna planera användandet av överkapacitet som uppstår och hantera problem som uppstår på vägen. Målsättningen är att heltid som norm ska vara kostnadsneutralt.

Under själva införandet av en heltid som norm finns också vissa inslag som kommer att kunna medföra ökade kostnader t.ex. omställningskostnader, ökad sjukfrånvaro på grund av oro och stress, ökat antal mötestillfällen i organisationen för att ta fram fungerande avtal och modeller, ökat antal utbildningstillfällen.

Om vi hade erbjudit alla medarbetare som har en deltidsanställning över 50 procent upp till 99 procent ett heltidsarbete och alla hade tackat Ja hade det inneburit ökade kostnader med ca 160 miljoner kronor. Arbeta med projekt bemanningsplanering och arbetstidsmodeller blir nu förvaltningens modell för att arbeta med både heltidsfrågan och delade turer. Målet är att projektet bistår förvaltningens alla enheter att bättre planera sin verksamhet och därmed också bidrar till ett bättre resursutnyttjande.

Rekrytering och kompetensförsörjning

En av våra största utmaningar under lång tid framöver är personalförsörjningen. Vår förmåga att utveckla våra nuvarande medarbetare och rekrytera nya kommer över tid vara avgörande för att vi ska kunna leverera kommunala tjänster till medborgarna.

För att bli en attraktiv arbetsgivare för både nuvarande och framtida medarbetare behöver vi arbeta med hälsofrämjande medarbetarskap, hälsofrämjande ledarskap samt hälsofrämjande kommunikation och samverkan, det vill säga hälsostrategin.

Sunt arbetsliv som är en partsammansatt organisation som drivs av de fackliga organisationerna i samverkan med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) samt Sobona har identifierat 8 friskfaktorer som om de används aktivt, systematiskt och långsiktigt ger god arbetsmiljö och låg sjukfrånvaro. Dessa åtta är ett närvarande och engagerat ledarskap, delaktighet och möjlighet att påverka beslut, kommunikation och feedback, ett bra systematiskt arbetsmiljöarbete, ett genomtänkt system för rehabilitering, rättvisa och transparens, kompetensutveckling och byte av arbetsuppgifter samt prioritering av arbetsuppgifter vid hög arbetsbelastning. Alla dessa 8 ryms inom vår hälsostrategi och behöver utvecklas och arbetas med.

Varje år genomförs en årlig studie och medarbetarundersökning som heter ”Great place to work”. Denna undersökning genomförs i 50 länder och i ca 7000 organisationer. Den visar att en utmärkt arbetsplats, en bra plats att arbeta på, karaktäriseras av att medarbetarna känner förtroende för chefer och ledare, är stolta över det man gör och trivs med människorna man arbetar med. Även

detta är strategier som vi behöver arbeta med i vår hälsostrategi.

Hälsofrämjande medarbetarskap

För att bli en bra plats att arbeta på behöver vi delaktiga och engagerade medarbetare som har inflytande över sitt arbete. Trivsel, arbetsglädje och bra klimat behöver allas medverkan för att bli till. Det är när detta uppnås som verksamheten också lyckas som bäst. Känslan av sammanhang främjar hälsa och arbetsglädje. Jobbet ska kännas meningsfullt, begripligt och hanterbart.

Engagemanget hos våra medarbetare ökar om det finns arenor för diskussion där samtalsklimatet är tillitsfullt. Vår förmåga att skapa god arbetsmiljö kommer att vara av stor betydelse för vår attraktivitet. Dialogen, som är socialförvaltningens strategi för hur vi långsiktigt ska arbeta för att utveckla, förändra och förbättra verksamheten och vårt arbetssätt, skapar förutsättningar för medarbetarna att vara delaktiga, insatta och uppdaterade. Det är därför viktigt att arbetet med Dialogen fortsätter för att möjliggöra utveckling tillsammans med medarbetarna och i facklig samverkan.

Delaktighet börjar med att alla medarbetare deltar i de forum vi har såsom APK och APT. Som arbetsgivare behöver vi ta ansvar för att detta inryms i den ordinarie arbetstiden. Genom att arbeta med vår bemanningsplanering både strategiskt och operativt ska vi möjliggöra att våra medarbetare ska ha de bästa förutsättningarna för att kunna delta på dessa viktiga möten.

Medarbetarnas engagemang och delaktighet i planering och uppföljning av verksamheten är oerhört viktig och behöver stärkas. Under 2019 ska förvaltningen tillsammans med fackliga organisationer utveckla och förbättra förutsättningarna/formerna för samverkan ute i verksamheterna.

Hälsofrämjande ledarskap

För att alla våra medarbetare ska känna att socialförvaltningen är en bra plats att arbeta på behöver vi se över chefers förutsättningar. Ett tydligt och närvarande ledarskap med regelbundna samtal och träffar med medarbetarna är väsentligt för engagemang och arbetsglädje för både medarbetare och chefer.

Förvaltningen har under de två senaste åren haft som målsättning att öka antalet chefer. Satsningen har inom äldrenämnden i stort sett bara täckt upp för volymökningen. Inom socialnämnden har chefstätheten ökat något men ligger fortfarande långt ifrån det snitt som man kan se inom t.ex. tekniska nämnden där andelen chefer är 8,8% och antalet underställda i snitt är 11 medarbetare. Chefer inom kvinnodominerad verksamhet som äldrenämnden har i snitt 25 underställda vilket är 14 fler än vad cheferna inom mansdominerad verksamhet som tekniska nämnden har.

Inom IFO-nämnden är chefstätheten betydligt högre jämfört med övriga nämnder och har heller inte ändrats så mycket under åren.

	Antal chefer			Antal medarbetare			Andel chefer (%)			Antal underställda i snitt		
	SN	IN	ÄN	SN	IN	ÄN	SN	IN	ÄN	SN	IN	ÄN
mar-16	65	63	106	1 567	613	2 829	4,1	10,3	3,7	24,1	9,7	26,7
mar-17	76	67	112	1 606	603	2 932	4,7	11,1	3,8	21,1	9	26,2
mar-18	87	64	118	1 676	620	2 988	5,2	10,3	3,9	19,3	9,7	25,3

(I medelvärde är samtliga chefsnivåer inkluderade samt de med någon form av verksamhetsansvar, ex. förste handläggare och biträdande chefer).

Resurser behöver tillföras för att cheferna ska kunna vara närvarande i sitt ledarskap och få förutsättningar som står i proportion till omfånget av verksamheten. Färre antal underställda ger chefen förutsättningar att ta tillvara medarbetarnas engagemang, delaktighet och gemensamma ansvar för verksamheten.

Att chefer inom kvinnodominerade verksamheter som har betydligt högre sjukfrånvaro än inom t.ex. tekniska nämnden, gör att detta även måste hanteras ur ett hälsoperspektiv.

Som ett stöd till cheferna kommer förvaltningen under 2019 tillsammans med fackliga organisationer utveckla och förbättra förutsättningarna/formerna för samverkan ute i verksamheterna.

Hälsofrämjande kommunikation och samverkan

Hälsofrämjande kommunikation och samverkan är en förutsättning för delaktighet men skapas också genom delaktighet. Kommunikation är dock en utmaning i en så stor organisation som socialförvaltningen med ca 5 000 medarbetare.

Det är därför viktigt att samverkan fortsätter att utvecklas. Ett nytt samverkansavtal har slutits mellan SKL och de fackliga organisationerna. I kommunen har arbetet med att anpassa nuvarande samverkansavtal till det nya avtalet påbörjats. Under 2019 kommer förvaltningen och de fackliga organisationerna utveckla och förbättra formerna för samverkan ute i verksamheten. Avsikten med samverkan är att med god arbetsmiljö och en väl fungerande verksamhet kunna leverera en god välfärd till medborgarna.

Kompetensutveckling

Kompetensutveckling av våra medarbetare kommer vara av stor betydelse för vår attraktivitet.

Både för att redan anställda ska välja att vara kvar hos oss, men också för att möta de utmaningar som ökade behov hos medborgarna ställer.

Vi kommer med allra största säkerhet inte kunna rekrytera all den yrkesutbildade personal vi har behov av. Förvaltningen har därför startat att se över alternativa kompetenser. Detta arbete måste dock intensifieras och utökas. Idag är det vård- och omsorgsarbetet inom äldreomsorgen som ses över, men vi kommer behöva bredda detta och se över alla våra befattningar och tjänster.

I det påbörjade arbetet med att se över alternativa kompetenser finns nu förslag på vårdnära servicetjänster och underskötersketjänster. Detta arbete måste samordnas tillsammans med arbetet med bemanningsplanering för att få bästa utfall.

Ökade behov hos medborgarna, med många svårt sjuka som bor hemma, kommer ställa större krav på bredare/djupare kompetens bland våra medarbetare. Andelen specialistutbildade sjuksköterskor behöver öka. Idag erbjuder vi fyra sjuksköterskor per år att läsa in en specialistutbildning med studielön, 17 500 kr per månad. För att vara fortsatt attraktiv behöver vi konkurrera med regioner och landsting och erbjuda full lön under specialistutbildningen. Vi ser behov av att sex sjuksköterskor per år erbjuds specialistutbildning. Kostnaden för detta bedöms till ca 3,3 mkr.

För medarbetare inom vård- och omsorg kommer vidareutbildningar inom olika specialiteter såsom palliativ vård, demenssjukdom och specialpedagogik säkerligen behövas. Kostnaden per deltagare låg under 2016 på mellan 26 000 kr och 45 000 kr. Med de ökande vårdbehoven som följer av bland annat den demografiska utvecklingen kommer kostnaderna för liknande vidareutbildningar och andra specialistutbildningar öka.

På grund av de stora utmaningar som den framtida kompetensutvecklingen förväntas medföra kan arbetet behöva struktureras ytterligare genom någon form av utbildnings- och praktikcenter. Genom att samordna delar av APL (arbetsplatslärande) och VFU (verksamhetsförlagd utbildning) skulle förvaltningen kunna styra och kvalitetssäkra dessa delar ytterligare, samtidigt som verksamheternas handledaruppdrag skulle kunna avlastas något. Utformning och omfattning av ett sådant utbildnings- och praktikcenter behöver dock utredas noggrant för att tydligt visa vilka eventuella fördelar respektive nackdelar och kostnader detta skulle innebära.

Digitalisering

Ökad digitalisering inom vård- och omsorgssektorn kan stärka arbetet för en mer jämlik och likvärdig vård av god kvalitet. För att möta framtidens växande behov, med allt fler äldre, måste digitala lösningar användas för att kunna nyttja de mänskliga resurserna på bästa sätt.

Välfärdstekniken ska bidra till att de äldre känner sig tryggare och klarar sig längre i hemmet.

Jönköpings kommun stödjer den nationella visionen att Sverige år 2025 ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens och e-hälsans möjligheter i syfte att underlätta för människor att

uppnå en god och jämlik hälsa och välfärd. Samverkan med regionen och andra kommuner i dessa utvecklingsfrågor är en förutsättning för att lyckas med detta.

Under kommande år kommer det vara viktigt att skapa digitala möjligheter både inom socialförvaltningens verksamhet men även mot medborgarna. En viktig del i det arbetet är socialförvaltningens nya verksamhetssystem som stödjer ett processororienterat arbetssätt för personalen och lätt tillgängliga e-tjänster för medborgarna.

Välfärdsteknologi och digitala tjänster

Välfärdsteknik är digital teknik som används i syfte att bibehålla eller öka, trygghet, självständighet, aktivitet eller delaktighet för en person som har eller löper en förhöjd risk att få en funktionsnedsättning. Att arbeta med välfärdsteknik handlar dock lika mycket om att skruva på arbetssätt och att jobba med förändringsledning som att implementera ny teknik.

En av målsättningarna under 2019 är att genomföra kartläggning och analys av behov kring välfärdsteknik gentemot berörda målgrupper. Det primära syftet med detta är att identifiera vilken välfärdsteknik som initialt ska prioriteras. Viktiga fokusområden blir att utvärdera potentiell nytta och mervärdet för medborgaren. Även aspekter kring vad som underlättar, stödjer och effektiviserar personalens vardagsarbete bör vägas in i prioriteringsarbetet.

Förvaltningen behöver arbeta fram en metodik kring implementation av välfärdsteknik där hela processen synliggörs – från individuell behovsbedömning till biståndsbedömning/förskrivning till implementation i verksamhet, till förvaltning och uppföljning. Juridiska och organisatoriska aspekter samt ansvar och roller behöver belysas.

Fortsatt arbete med att förbättra och utveckla den tekniska infrastrukturen genom samverkan med berörda förvaltningar ska bedrivas. Viktigt är att här bedriva detta systematiskt med socialförvaltningens IT-enhet.

Socialförvaltningen ska under 2019 planera och påbörja upphandling inom området trygghets-skapande teknik. Under året finns även behov av att identifiera vilka digitala tjänster som potentiellt kan införas i förvaltningen.

Nytt verksamhetssystem

Under åren 2018-2020 pågår projektet Sammanhållen socialtjänst i Combine som innebär att införa socialförvaltningens nya verksamhetssystem. Målsättningen är att det ska vara ett gemensamt verksamhetssystem för socialtjänstens olika funktioner. Målsättningen är att systemet ska vara:

- modernt, användarvänligt och intuitivt system,
- anpassat för aktuella lagrum,
- stödja ett processororienterat arbetssätt,
- stödja nya dokumentationsstandarder,
- anpassat för mobilt arbetssätt med bärbara datorer, surfplattor och telefoner samt
- erbjuda medborgaren ett stort utbud av e-tjänster där medborgaren ska kunna följa sitt ärende.

För nämnden innebär det att processer identifieras, struktureras och digitaliseras. I arbetet kommer e-tjänster identifieras och implementeras med fokus på att ge medborgaren insyn, delaktighet och tillgänglighet. Under 2019 kommer planering, konfigurerings och införande av systemet att genomföras i olika faser.

-

E-handel

Under 2018 infördes ett nytt inköpssystem för e-handel och fakturahantering i kommunen, e-handeln bedöms omfatta leverantörsfakturer om totalt cirka 500 mnkr.

Nyttor med systemet förväntas vara effektivisering av såväl inköpsprocessen som fakturahanteringsprocessen. Systemet bedöms också öka kommunens avtalstrohet eftersom det styr in kommunens certifierade beställare till att avropa från kommunens gällande avtal. Ett e-handelssystem bedöms också skapa kraftigt förbättrade möjligheter att följa upp olika typer av inköp i kommunen. Mer detaljerad statistik kan tas fram för olika grupper av varor och tjänster, vilket ger värdefull information inför förnyade upphandlingar.

De intäkter som följer av e-handel utgörs främst av arbetstid som frigörs genom effektivare inköpsprocesser, till exempel minskad tid på beställningar och fakturahantering, samt lägre priser på inköpta varor och tjänster.

E-lärande

Socialförvaltningens strategi för kompetensutveckling bygger på en gemensam struktur där verksamhetens behov matchas med den individuella medarbetarens behov. Denna matchning styrs via kompetensutvecklingsplaner som är uppbyggda i fem steg, från introduktion av nyanställd medarbetare till vidareutbildning för erfaren medarbetare. Grundstrategin gör att utbildningars format kan anpassas utefter behov och målgrupp där e-lärande är ett av formaten som socialförvaltningen arbetar aktivt med, bland annat genom egenproducerade webbutbildningar i den egna playkanalen socialtjänstenplay. Användandet av webbutbildningar går stadigt uppåt och under 2018 hade playkanalen drygt 4000 tittartimmar vilket är mer än dubbelt så mycket som 2017.

Själva kompetensutvecklingsprocessen är idag till stora delar digitaliserad där både verksamheten och medarbetaren kan följa processen från anmälan till genomförda utbildningar i socialförvaltningens utbildningskatalog. Denna process kommer utvecklas vidare under 2019 så att den ännu tydligare kan styra och stödja verksamhet och en enskild medarbetare genom kompetensutvecklingen.

Under 2019 kommer socialförvaltningen försätta att utveckla och implementera e-lärandet samt den gemensamma kompetensutvecklingsstrategin.

Intern kontroll

Nämnden ska enligt kommunallagen se till att den interna kontrollen inom nämndens ansvarsområde är tillräcklig. Ansvaret innebär att nämnden behöver analysera de övergripande riskerna som kan förhindra att nämnden lever upp till följande krav:

1. Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
2. Efterlevnad av lagar och regler
3. Rättvisande redovisning och information om verksamheten

En väl genomförd riskanalys innebär att nämnden kan besluta om rätt mål och uppdrag för att nå en ändamålsenlig verksamhet och åtgärder för att förbättra den interna kontrollen eller granska att de åtgärder vi redan vidtar innebär att den interna kontrollen är tillräcklig. Åtgärder för att förbättra eller granska ingår i denna del av verksamhetsplanen och utgör nämndens internkontrollplan.

Kompetensförsörjning

Risk att kommunen inte kan attrahera, rekrytera och behålla den kompetens som behövs
Varför är det en risk?

En avgörande faktor för kommunens möjlighet att leverera välfärd och andra kommunala uppgifter är att kommunen kan rekrytera medarbetare med nödvändig kompetens. Inom flera sektorer råder idag en betydande kompetensbrist vilket innebär att konkurrensen är mycket stor. Om inte kommunen kan rekrytera leder det till konsekvenser i form av ökad risk för kvalitetsbrister i verksamheter eller i värsta fall att verksamheter inte kan utföras alls.

Åtgärder	Beskrivning av åtgärd
Kompetensförsörjningsplan	Nämnderna ska under 2019 omsätta kompetensförsörjningsstrategin i en kompetensförsörjningsplan utifrån de specifika utmaningar som finns inom nämnden, och genomföra planen.

Arbetsmiljö och likabehandling

Brister i arbetsmiljöarbetet
Varför är det en risk?

Socialförvaltningen är en stor och komplex verksamhet där många anställda möter människor i svåra livssituationer. Det finns en risk att arbetsmiljön medför påfrestningar som kan leda till stress och/eller ohälsa. Det finns också en risk att dessa påfrestningar inte uppmärksammas i tillräckligt hög grad.

Åtgärder	Beskrivning av åtgärd
Systematiskt arbetsmiljöarbete	Det systematiska arbetsmiljöarbetet med riskbedömningar är prioriterat i förvaltningen. Arbetssättet systematiseras ytterligare under 2019, med egenkontroll och styrning runt upplägg av arbetsplatskonferens. Samverkan med fackliga organisationer är prioriterad. Arbetssättet runt sjukskrivna medarbetare kvalitetssäkras i verksamhetssystemet Adato.

Ekonomisk förvaltning

Risk att budget ej hålls
Varför är det en risk?

Socialnämnden hade ett stort budgetöverskridande 2018 och bedömningen är att det finns risk att det blir ett budgetöverskridande även 2019.

Åtgärder	Beskrivning av åtgärd
Övergripande ekonomistyrning	För att minska risken finns ett uppbyggt arbetssätt där förvaltningens ekonomi följs noga och redovisas varje månad i månadsrapporter. Förutom detta planeras flera åtgärder i verksamhetsplanen med syfte att nå en ekonomi i balans inom två till tre år.

Verksamhetens kärnuppdrag

Brister i rutiner och processer

Varför är det en risk?

Eftersom socialförvaltningen hanterar en stor och komplex verksamhet finns en övergripande risk att något går fel, beroende på brister i processer och rutiner.

Åtgärder	Beskrivning av åtgärd
Strukturerat arbete med processer och rutiner	Ett strategiskt arbete med att steg för steg identifiera kritiska processer pågår, prioritering av detta arbete sker i förvaltningsledningen, beslut om processen sker också i förvaltningsledningen. När processen är klar utses ansvarig för att förvalta arbetet. Ansvarig för varje process har i uppgift att hålla kontroll på att processen är uppdaterad och relevant. Ansvarig utvecklingsledare kontrollerar på ett övergripande plan att arbete pågår med processerna. Socialdirektör har ansvar för att besluta om övergripande revision av arbetet om och när det är nödvändigt.

Brister i det systematiska kvalitetsarbetet på enhetsnivå

Varför är det en risk?

Kärnan i socialförvaltningens verksamhet är ett systematiskt kvalitetsarbete, där risker, avvikelser och synpunkter hanteras och där detta, tillsammans med verksamhetens resultat i övrigt, omsätts i förbättringsarbete. Om detta inte fungerar finns risker som rör alla perspektiv (medborgare, verksamhet, arbetsgivare och ekonomi). Det har därför i ledningssystemet identifierats som en kritisk punkt.

Åtgärder	Beskrivning av åtgärd
Systematiskt arbete med utveckling och revision	Varje enhet fyller i egenkontroll årligen. Områdeschef följer upp i samband med godkännande av resultat- och kvalitetsberättelse. Förutom detta görs revision på samtliga enheter vartannat år. 2019 görs revision i socialnämndens verksamheter. Revisionen görs av medarbetare i staben i möte med enhetschef och minst en medarbetare och resulterar i omdöme i resultat- och kvalitetsberättelse. Förvaltningen har också lagt en tyngdpunkt i utvecklingen av systematiskt förbättringsarbete, genom en särskild uppbyggd struktur.

Risk för allvarliga avvikelser (särskilt lex Sarah och vårdskador)

Varför är det en risk?

Eftersom socialförvaltningen hanterar en stor och komplex verksamhet, med ett lagstadgat uppdrag att sörja för socialtjänst och hälso- och sjukvård för kommunmedborgarna, finns risker att allvarliga fel begås som drabbar enskild.

Åtgärder	Beskrivning av åtgärd
----------	-----------------------

Åtgärder	Beskrivning av åtgärd
Tydligt ansvar för övergripande hantering av allvarliga avvikelser	En särskild organisation finns för att fånga upp allvarliga avvikelser (Lex Sarah och vårdskador). I avvikelshanteringssystemet kan samtliga medarbetare fylla i lex Sarah respektive händelser som ska till MAS för kännedom. Dessa rapporter hanteras sedan av utsedda kvalitetsansvariga i stab (socialt ansvarig samordnare (SAS), medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) och medicinskt ansvarig för rehabilitering (MAR)). För att händelserna ska leda till förbättringar finns både arbetssätt för hur varje enskild händelse skall hanteras samt rutiner för hur den samlade bedömningen ska delges politisk ledning och förvaltningsledning.

Risker beroende på brister i bostadsförsörjning

Varför är det en risk?

Den mycket stora bostadsbristen i kommunen medför risker för enskilda som inte, trots stora behov, kan få en bostad. Detta är ett problem både för kommuninvånare i stort och för nyanlända. Bedömningen är att situationen är kritisk.

Åtgärder	Beskrivning av åtgärd
Internt arbete och - framför allt - arbete med samverkan	Risken är svår att hantera för socialförvaltningen som ensam aktör och kommer under verksamhetsåret att kräva en god samverkan med andra förvaltningar och med bostadsbolag för att på längre sikt kunna förbättra situationen för personer som inte har en fast bostad och befinner sig i bostadslöshet.

Informationssystem och datasäkerhet

Risker i samband med nytt verksamhetssystem

Varför är det en risk?

Ett nytt verksamhetssystem, Combine, ska införas för alla verksamheter i socialförvaltningen under 2019 och 2020. Det finns flera risker för verksamheten och arbetsmiljön i och med det stora förändringsarbete som detta innebär.

Åtgärder	Beskrivning av åtgärd
Hög uppmärksamhet på projektet	En särskild riskbedömning har gjorts i projektet. Projektet är prioriterat på förvaltningsledningsnivå och genom ett nära engagemang av styrgrupp och chefsgrupp. Uppmärksamheten är hög på riskerna i projektet och möjlighet finns att vid behov tillskjuta ytterligare resurser.

Risker beroende på bristande datasäkerhet

Varför är det en risk?

Det finns risk att obehöriga läser journaler, som vederbörande inte har rätt att läsa. Detta medför risker för den enskildes integritet och risker för lagbrott.

Åtgärder	Beskrivning av åtgärd
----------	-----------------------

Åtgärder	Beskrivning av åtgärd
Systematiskt kontrollarbete	Risken hanteras bland annat via ett systematiskt kontrollarbete där loggfiler granskas, för att säkerställa att obehöriga inte haft tillgång till journaler. Ur verksamhetssystemen slumpas ett antal patienter/brukare samt ett antal användare fram och medarbetarnas behöriga läsning analyseras utifrån loggarna. Kontrollen varierar något mellan systemen. Avseende Magna Cura granskas en organisatorisk enhet varje månad. Avseende IFO-systemen granskas alla organisatoriska enheter två gånger per år.

Mål, resultat och uppdrag

Mål

Medborgare

Övergripande jämställdhetsmål

Alla kvinnor och män, flickor och pojkar, som är invånare eller vistas i Jönköpings kommun ska ha rätt till bemötande, service och myndighetsutövning som är likvärdig oavsett kön.

Mål beslutat av:

Kommunfullmäktige

Målsindikator

Likvärdig bedömning män och kvinnor inom försörjningsstöd

Indikatorn utgår från försörjningsstödet brukarenkät som görs årligen i enkäten finns frågan "Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med det stöd du får från socialtjänsten i kommunen?" Målsättningen är att det ska vara en likvärdig bedömning av män respektive kvinnor.

Jönköpings kommun arbetar för att minska och motverka utanförskap och öka sysselsättningen. Särskilt fokus behöver riktas mot utlandsfödda kvinnor

Avsaknad av en egenförsörjning är en starkt bidragande orsak till att människor hamnar i ett utanförskap. Grupper som är i eller löper risk för utanförskap är ungdomar som inte når gymnasiebehörighet och genomgår gymnasieskolan med godkända betyg, personer med psykisk eller fysisk funktionsnedsättning, personer som varit beroende av försörjningsstöd lång tid och nyligen invandrade, särskilt kvinnor.

Jönköpings kommun medverkar till att möjliggöra för ökad sysselsättning och därmed motverka risken för utanförskap genom att utbildning för såväl barn som vuxna ger nödvändig kompetens.

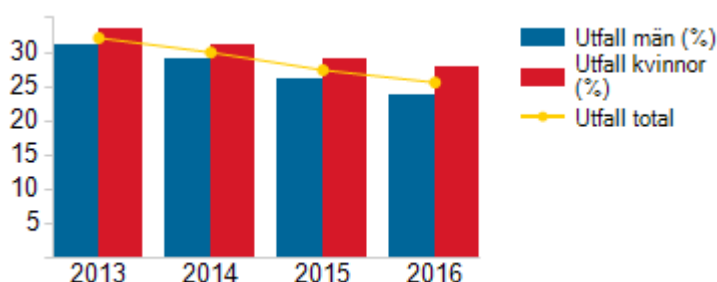
Kommunen är en aktiv part i nyanländas etablering. Genom arbetsmarknadsinsatser får de som står utanför arbetsmarknaden möjligheter att ta sig till en egenförsörjning. I rollen som arbetsgivare kan kommunen ta tillvara på människors kompetens för att matcha med kommunens kompetensbehov.

Mål beslutat av:

Kommunfullmäktige

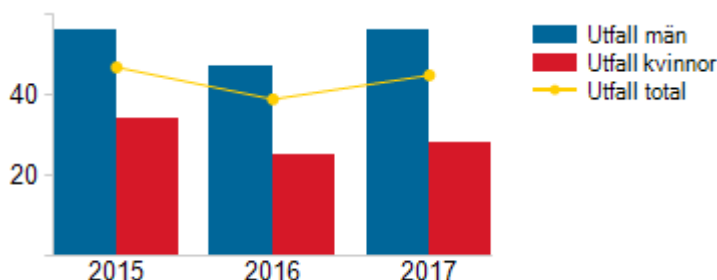
Målindikator

Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd (%)

Andel av vuxna biståndsmottagare med långvarigt beroende av försörjningsstöd, längre än 10 månader under de senaste 12 månaderna, av det totala antalet biståndsmottagare under året.

Personer som lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar), andel (%)

Andel i procent som lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera. Etableringsuppdraget omfattar nyanlända flyktingar i arbetsför ålder (20-64 år) samt nyanlända i åldern 18-19 år utan föräldrar i Sverige. Uppdraget omfattar aktiviteter under högst 24 månader där Svenska för invandrare (sfi), samhällsorientering och arbetsförberedande aktiviteter utgör olika delar. I arbete omfattas arbete utan stöd, nystartsjobb och arbete med stöd. I studier räknas de som studerar på den utbildning som berättigar studiemedel. Kommuntillhörighet ges utifrån folkbokföringsstatus, i december månad.

Anställda i Jönköpings kommuns organisation med utländsk bakgrund (%)

Med utländsk bakgrund avses personer som är födda utomlands samt personer som är födda i Sverige men vars båda föräldrar är födda utomlands. Uppgifterna redovisas fördelat på kön och ålder för hela kommunen, de olika förvaltningarna samt de kommunala bolagen

Minska antalet externa placeringar inom individ- och familjeomsorgen

Placeringar på olika former av behandlingsverksamheter eller hem för vård och boende kan ibland vara nödvändigt. Det är dock viktigt att placeringar inte är långvariga och att det finns en aktiv uppföljning och en plan för att återgå till eget boende. Nämnden har en övergripande målsättning att lösningar på hemmaplan ska prioriteras framför externa placeringar både vad gäller barn och unga samt missbruksområdet. Långsiktiga hemmaplanslösningar ska vara ett förstahandsalternativ till extern placering.

Mål beslutat av:

Nämnd

Målindikator

Antal årsplaceringar inom barn- och ungdomsvården

Antal årsplaceringar inom missbruksvården

Antal externa årsplaceringar - Skyddat boende

Vägen till arbete, studier och egen försörjning

För den enskilde individen är arbete eller studier en viktig förutsättning för en egen försörjning och ett självständigt liv. För personer som tillfälligt får stöd genom kommunens socialtjänst är det av stor vikt att snabbt få en individuell planering och att åtgärder vidtas för att nå en egen försörjning.

Målet är att den tid som enskilda personer uppbär försörjningsstöd ska vara så kort som möjligt. Det förutsätter en god tillgänglighet till kommunens handläggare men även en bra samverkan med kommunens arbetsmarknadsavdelning och andra externa aktörer.

Mål beslutat av:

Nämnd

Målindikator

Tiden från ansökan om försörjningsstöd tills sökande är i åtgärd

Tiden från ansökan till egenförsörjning

Förbättrad livssituation för personer med insatser inom missbruksvården

Medborgare som får stöd och behandling från missbruksvården ska inom väsentliga livsområden ha nått en förbättrad situation. Uppföljning sker genom så kallade ASI-intervjuer vid uppföljning av insatser.

Mål beslutat av:

Nämnd

Målindikator

Målandikator

ASI- intervjuer och uppföljningsenkäter

Stöd till föräldrar

Jönköpings kommun har ett omfattande program för stöd till föräldrar. Föräldraskapsstödet varierar både i form och i omfattning beroende på barnets ålder. Utvärderingar visar att det finns behov att på ett bättre sätt stödja nyanlända föräldrar samt föräldrar med långvarigt försörjningsstöd med särskilt anpassade åtgärder. Målsättningen är att andelen föräldrar som är nyanlända och föräldrar med långvarigt försörjningsstöd ökar sitt deltagande i kommunens föräldraskapsstöd under 2019.

Mål beslutat av:

Nämnd

Målandikator

Deltagare i kommunens riktade föräldraskapsstöd

Andelen nyanlända och föräldrar med långvarigt försörjningsstöd som deltar i kommunens föräldraskapsstöd

Arbetsgivare

De kommunanställda ska spegla befolkningens sammansättning

De kommunanställda ska återspegla befolkningens sammansättning. Andelen anställda kvinnor och män i Jönköpings kommun med utländsk bakgrund ska öka. Andelen kvinnor och män i befolkningen i arbetsför ålder som har utländsk bakgrund var 23,7 procent vid utgången av 2015.

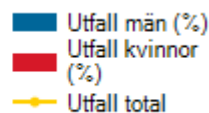
Mål beslutat av:

Kommunfullmäktige

Målandikator

Målandikator

Anställda i Jönköpings kommuns organisation med utländsk bakgrund (%)

Med utländsk bakgrund avses personer som är födda utomlands samt personer som är födda i Sverige men vars båda föräldrar är födda utomlands. Uppgifterna redovisas fördelat på kön och ålder för hela kommunen, de olika förvaltningarna samt de kommunala bolagen

Minskad sjukfrånvaro

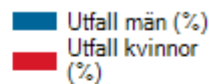
Sjukfrånvaron hos kommunens medarbetare ska minska. Särskild vikt ska ägnas anställda kvinnor eftersom sjukfrånvaron är avsevärt högre bland dem än bland män. 📉

Mål beslutat av:

Kommunfullmäktige

Målandikator

Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt (%)

Den totala sjukfrånvaron ackumulerat under året, som andel (%) av den tillgängliga ordinarie arbetstiden. Avser nämndens samtliga anställda. Avser den obligatoriska sjukfrånvaroregistreringen.

Under 2016 finns det endast tillgång till statistik mars 2016 -december 2016.

Helhet som norm

Nämnden behöver säkra kompetensförsörjning över tid. Ett sätt att göra detta är att arbeta med "Heltid som norm". Kostnaderna ska inte öka med anledning av detta.

Mål beslutat av:

Nämnd

Målandikator

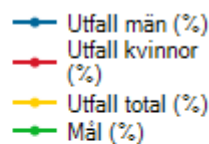
Målkategori

Sysselsättningsgrad för tillsvidareanställda

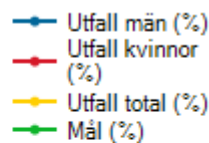
Sysselsättningsgraden för tillsvidareanställda ska öka.

Andel arbetade timmar utförda av timanställda

Andelen arbetade timmar utförda av timanställda ska minska.

Totalt antal arbetade timmar

Totalt antal arbetade timmar ska inte öka till följd av "Heltid som norm".

Ekonomi

Ekonomi i balans för enheterna

Resultatenheterna samt de anslagsfinansierade enheterna håller sig inom tilldelade resurser.

Mål beslutat av:

Nämnd

Målkategori

Målindikator

Enheterna har minst ett nollresultat i förhållande till tilldelade resurser.

— Utfall total (%)

Ekonomiskt utfall enligt plan.

Individ- och familjeomsorgsnämnden har i uppdrag att nå en ekonomi i balans på 2 till 3 års sikt. För 2019 är detta inte möjligt och ett underskott om 10 mnkr accepteras.

Mål beslutat av:

Nämnd

Målindikator

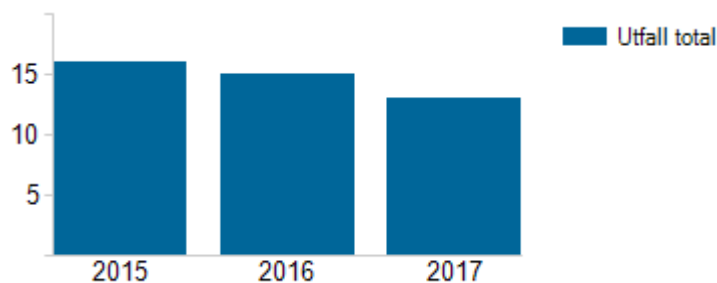
Ekonomiskt utfall.

■ Utfall

Resultatindikatorer

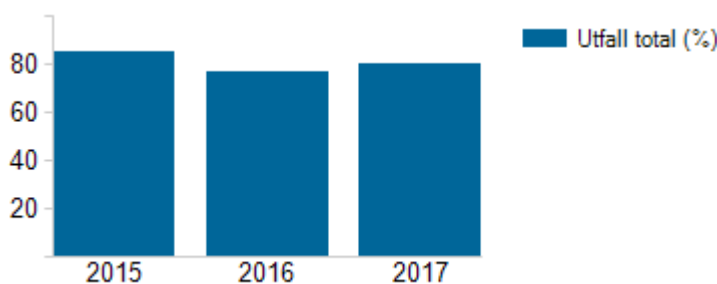
Medborgare

Resultatindikator

Resultatindikator**Försörjningsstöd, väntetid nybesök från samtal till första besök på mottagningen**

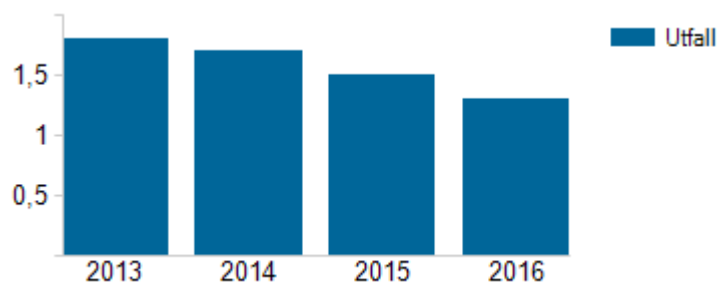
Väntetid i antal dagar från kontakt till besök på team mottagning. Indikatorn speglar antal dagar i genomsnitt januari-juni respektive år.

Indikator beslutad av:
Kommunfullmäktige

Upplevd förbättrad situation efter kontakt med socialtjänsten, andel (%)

Andel av tillfrågade brukare inom en eller flera av verksamheterna ekonomiskt bistånd, barn och unga samt vuxna med missbruk som upplevt en förbättrad situation efter kontakt med socialtjänsten.

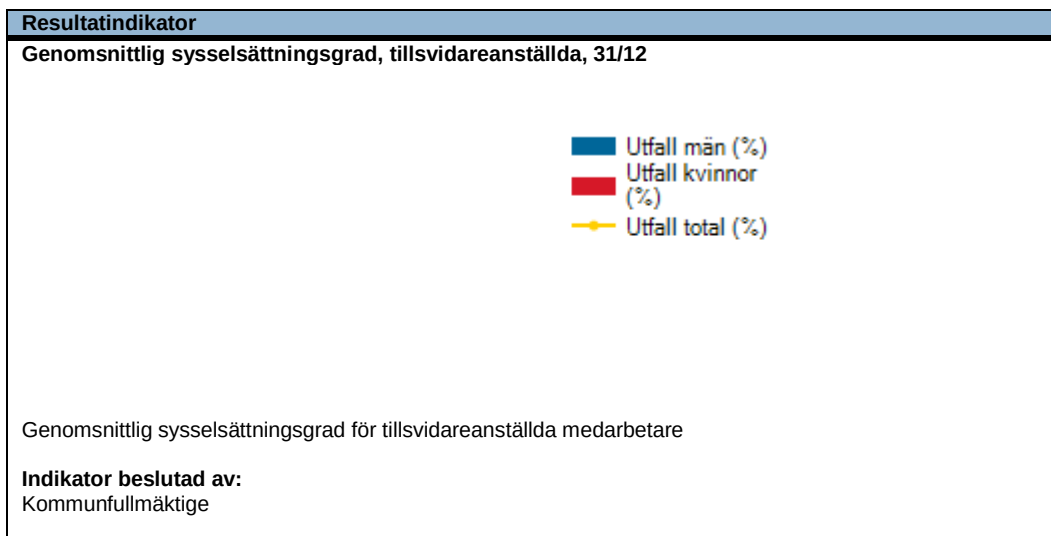
Indikator beslutad av:
Kommunfullmäktige

Verksamhet**Resultatindikator****Andel (%) hushåll med långvarigt ekonomiskt bistånd**

Andel (%) hushåll som erhållit ekonomiskt bistånd i 10-12 månader under året, av alla hushåll den 31/12

Indikator beslutad av:
Kommunfullmäktige

Arbetsgivare

Uppdrag

Medborgare

Uppdrag

Det digitala utanförskapet

Det digitala samhället har en rad fördelar. Kartläggningar visar dock att olika grupper riskerar att hamna i ett digitalt utanförskap, vilket försvårar deras deltagande i samhällslivet. Som en del i nämndens arbete med att medverka i samhällsplaneringen ges förvaltningen i uppdrag att göra en kunskapssammanställning som speglar innebörden av det digitala utanförskapet för enskilda medborgare. Kunskapsöversikten som rapport redovisas till nämnden i maj månad.

Beslutat av:
Nämnd

Jämställdhetsanalyser verksamhetssystem

Införandet av nytt verksamhetssystem kommer ha stor påverkan på förvaltningens förmåga att följa upp och analysera verksamheten. Bland annat kan det handla om att kunna säkerställa att den vård och omsorg som förvaltningen bedriver är jämställd. Förvaltningen ges i uppdrag att säkerställa att genusperspektivet beaktas i framtida möjligheter att analysera verksamhetens resultat och processer inom ramen för det nya verksamhetssystemet som införs under 2019 och 2020. Uppdraget redovisas i verksamhetsberättelse för 2019.

Beslutat av:
Nämnd

Integration och etablering för ensamkommande barn och unga

Förvaltningen får i uppdrag att rusta ensamkommande barn och unga för fortsatt integration och etablering i Jönköping kommun. Ensamkommande barn och ungas skolgång, fritid, extra jobb, bostadssökande och relationer utanför det professionella ska redovisas skriftligen till nämnden i november 2019.

Beslutat av:
Nämnd

Uppdrag

Integration och samhällsinformation i kommunens genomgångsboenden och flerbostadshus

I syfte att motverka segregation och utanförskap får förvaltningen i uppdrag att tillsammans med det civila samhället arbeta med integration och samhällsinformation i kommunens genomgångsboenden och flerbostadshus. Muntlig redovisning till nämnden under september 2019.

Beslutat av:
Nämnd

Analys av verksamheten ur ett jämställdhetsperspektiv

Förvaltningen får i uppdrag att under året genomföra analys av verksamheten som är kopplad till det kommunövergripande jämställdhetsmålet. Ett exempel kan vara analys av upplevelsen av inflytande för de män respektive kvinnor som kommer i kontakt med socialförvaltningen. Analys ska redovisas till nämnden som en del av kvalitetsrapporten i november.

Beslutat av:
Nämnd

Verksamhet

Uppdrag

Samverkansmodell förebyggande arbete bland barn och unga

Uppdrag ges till barn- och utbildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden, socialnämnden och individ- och familjeomsorgsnämnden att gemensamt utveckla befintlig samverkansmodell i syfte att förstärka det förebyggande arbetet bland barn och unga.

Beslutat av:
Kommunfullmäktige

Ändamålsenlig läkemedelshantering

Uppdrag ges berörda verksamheter inom förvaltningen att i ett gemensamt projekt, med anställd farmaceut, arbeta med att skapa en säker och ändamålsenlig läkemedelshantering, både ur den enskildes perspektiv och ur ett utförarperspektiv. Läkemedelshantering utförs av personal i alla förvaltningens funktioner och det finns många delar i läkemedelshanteringsprocessen som är oklara. Inom läkemedelsprojektet som pågick i hela länet från april 2015 till april 2016 kartlades processen för läkemedelshantering och delar som behövde utvecklas och förbättras belystes. Kunskapen och erfarenheterna från det projektet ska utgöra grunden i detta nya projekt. Projektet pågår oktober 2018 – oktober 2021. Delredovisning till äldrenämnd i oktober 2019.

Beslutat av:
Nämnd

Förbättringsarbete runt nyckeltal

Uppdrag ges till enheten för analys och strategi och ekonomienheten att analysera vilka nyckeltal och indikatorer som är lämpliga att fortsätta att följa på ett övergripande plan. Syftet är att ännu bättre än idag kunna leverera en bild av kvaliteten i socialförvaltningens verksamhet för beslutsfattare och allmänhet. Nyckeltalen kan röra ekonomiska indikatorer, men också nyckeltal som rör nöjdhet med socialförvaltningens verksamhet (brukarundersökningar), tillgång till socialförvaltningens verksamhet (kösituation) och olika typer av nyckeltal som fångar kvaliteten i förvaltningens insatser. Nyckeltal ska även säkerställa analys mellan kvinnor och män. Skriftlig redovisning till förvaltningsledning i juni 2018 och till nämnderna i augusti 2018.

Beslutat av:
Nämnd

Uppdrag

Revisionsmodell för verksamhetsåret 2020-2023

Förvaltningen har som en del av ledningssystemet DIALOGEN och den interna kontrollen under fyra år arbetat med en särskild revisionsmodell. Under 2019 ges förvaltningen i uppdrag att revidera och göra en översyn av nuvarande revisionsmodell. Förvaltningen ska i november 2019 skriftligen redovisa förslag på revisionsmodell för 2020.

Beslutat av:
Nämnd

Digitaliseringsarbete

Digitaliseringen ska förstärkas i Jönköpings kommuns verksamheter. Förvaltningen får i uppdrag att digitalisera fem processer i verksamheten som ett led i kommunens digitaliseringsarbete. Utfallet av uppdraget redovisas i nämndens verksamhetsberättelse. En muntlig delredovisning sker i september månad.

Beslutat av:
Nämnd

Tillgänglighet till datorteknik

Tillgången till datorer är för närvarande begränsad för stora grupper av medarbetare. Tillgängligheten till datorteknik utgör därmed en begränsning vad gäller kommande digitalisering inom förvaltningen. Förvaltningen får i uppdrag att investeringsbudget 2020-2023 som nämnden hanterar i april månad ge förslag på ytterligare investeringar för en ökning av datorkapacitet.

Beslutat av:
Nämnd

Arkivhantering

Socialförvaltningen har en rad arkiv med ansvar kopplat till arkivregler, förvaring och gallring. Det finns ett behov av att förbättra detta arbete. Förvaltningen får i uppdrag att samordna detta arbete bland annat med fokus på förbättrad information och utbildning till berörda medarbetare. Uppdraget redovisas i nämndens verksamhetsberättelse

Beslutat av:
Nämnd

En sammanhållen socialtjänst i Combine

Uppdrag ges till socialförvaltningen att under 2019 påbörja införandet av nytt verksamhetssystem för socialtjänsten. Målsättningen med införandet är att säkerställa en god, ändamålsenlig och rättssäker dokumentation. Vidare ska ett nytt verksamhetssystem möjliggöra en ökad mobilitet för medarbetare när det gäller planering, dokumentation och uppföljning. Efter införandet i verksamheten kommer även olika e-tjänster att erbjudas medborgare i kommunen. Införandet pågår fram till 2021. Det arbete som genomförts under 2019 redovisas i nämndens verksamhetsberättelse.

Beslutat av:
Nämnd

Samarbete kring enskilda personer och familjer

Insatser för enskilda och familjer ska samordnas mellan och inom funktionerna. Uppdrag ger till förvaltningen att Initiativ till samarbete mellan enheterna ska alltid övervägas när en medborgare får insats från flera. Uppdraget redovisas löpande till nämnden i fördjupade månadsrapporter.

Beslutat av:
Nämnd

Arbetsgivare

Uppdrag

Uppdrag

Planering, genomförande och uppföljning av kompetensutvecklingsinsatser

Förvaltningen har sedan 2016 en ändamålsenlig struktur för att administrera och genomföra olika utbildningar. Nästa steg i detta arbete är att förbättra formerna för utbildningsplanering kopplat till kostnader och nyttan med olika utbildningar med det övergripande målet att stärka kompetensen i organisationen. Under 2019 ska arbetet med utbildningsplaneringen ytterligare stärkas. Uppdraget redovisas i verksamhetsberättelsen för 2019.

Beslutat av:
Nämnd

Arbetsmiljörapport

Som ett underlag till nämndens verksamhetsplaneringen för 2020 ges förvaltningen i uppdrag att i samverkan med fackliga företrädare sammanställa en rapport baserat på utfallet av det systematiska arbetsmiljöarbetet samt en analys av arbetsskador och tillbud under 2019. Rapporten redovisas i nämnden som en del av fördjupad månadsrapport i november månad.

Beslutat av:
Nämnd

Facklig medverkan i verksamhetsplaneringen

Facklig medverkan i verksamhetsplaneringen Som en del av att stärka medarbetarnas delaktighet i nämndens planeringsarbete får förvaltningen i uppdrag att genomföra en planeringsdag i oktober månad med fackliga företrädare som en del av planeringsarbetet inför nämndens verksamhetsplan 2020. Uppdraget redovisas i verksamhetsberättelsen för 2019.

Beslutat av:
Nämnd

Ökad delaktighet genom förbättrad samverkan

Den direkta samverkan mellan chef och medarbetare är central för att främja delaktighet i arbetet. För att förbättra möjligheterna till samverkan ges förvaltningen i uppdrag att i samverkan med fackliga företrädare utveckla former för hur det systematiska arbetsmiljöarbetet kan struktureras som en del i enheternas arbetsplatskonferenser. Vidare arbeta för att medarbetarnas involvering vad gäller att utforma verksamhetens mål utvecklas. Uppdraget redovisas i verksamhetsberättelsen för 2019.

Beslutat av:
Nämnd

Förbättrad uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet

Att följa upp det systematiska arbetsmiljöarbetet är en viktig del av arbetsgivarens ansvar. Förvaltningen ges i uppdrag att i samverkan med fackliga företrädare utveckla hur detta arbete kan utvecklas vad gäller uppföljning på enhetsnivå. Målsättningen är att utveckla redovisningen i enheternas resultat- och kvalitetsberättelser. Resultatet av arbetet redovisas för nämnden i verksamhetsberättelsen 2019.

Beslutat av:
Nämnd

Förbättrad hantering av riskbedömningar

Förvaltningen får i uppdrag att utveckla dokumentationen som rör riskbedömningar i samtliga verksamheter som en del av arbetet med det systematiska arbetsmiljöarbetet. Uppdraget redovisas i nämndens verksamhetsberättelse för 2019.

Beslutat av:
Nämnd

Uppdrag

Kriterier för lönesamtal

Socialförvaltningen har på ett proaktivt sätt utvecklat arbetet med lönesamtal genom en tydlig koppling till enhetens mål. Detta arbete ska i dialog med fackliga företrädare utvecklas så att de på ett tydligare sätt kopplas samman med kriterier för chefer och medarbetare. Målsättningen är minska på antalet övergripande kriterier till föremål för mål som är kopplad till enhetens mål som tagits fram i dialog med medarbetare och chef. Uppdraget redovisas för nämnden i verksamhetsberättelse för 2019.

Beslutat av:

Nämnd

Utvecklad avvikelshantering

Att dokumentera avvikelser är en central aspekt av all verksamhetsutveckling. Förvaltningen får i uppdrag att som en del av införandet av ett nytt verksamhetssystem även utveckla funktioner som gäller inrapportering av arbetsskador och tillbud. Uppdraget redovisas som en del av verksamhetsberättelsen för 2019.

Beslutat av:

Nämnd

Chefstäthet

Chefstäthet är en viktig aspekt bland annat vad gäller att kunna arbeta med att skapa delaktighet och inflytande för medarbetarna men också för att arbeta kunna arbeta med förebyggande arbete och en aktiv och individuell rehabilitering för de medarbetare som är eller har varit sjukskrivna. Förvaltningen får i uppdrag att ta fram förslag på lämpliga nivåer vad gäller antal underställda medarbetare per chef samt göra jämförelser med andra kommunala verksamheter. Uppdraget ska redovisas skriftligen för nämnden i maj månad.

Beslutat av:

Nämnd

Ekonomi

Uppdrag

Anpassning av verksamhet till budgetram

Uppdrag ges till socialnämnden att genomföra åtgärder för att verksamheten ska rymmas inom tilldelad budgetram inklusive tillskott med 50,5 mnkr. Vilka åtgärder som ska vidtas bör beslutas efter hand med hänsyn till det analysarbete som pågår och med betoning på den inriktning som anges i budgetskrivelsen.

Beslutat av:

Kommunfullmäktige

Åtgärder 2019 för en ekonomi i balans

Under 2019 ska ett antal åtgärder vidtas för att på sikt nå en ekonomi i balans. Dessa åtgärder fanns med i nämndens förslag till VIP 2019-2021 och framgår även av verksamhetsförändringar. De utgörs av;

- minska antalet tjänster
- resursskola i egen regi kan sänka kommunens kostnader inom barn- och ungdomsvården varför IFO tillsammans med barn- och utbildningsförvaltningen påbörjat planeringsarbetet med att starta verksamhet som kan vara igång först från 2020.
- försäkringsmedicinska utredningar
- minska årsplaceringar BoU vilket även bedöms medföra lägre kostnader
- i ökad utsträckning nyttja egna HVB
- minska årsplaceringar missbruksvård vilket även bedöms medföra lägre kostnader
- kostnader för kurser och hotell ska minskas med 50 % jämfört med 2017.

Åtgärderna ska sammantaget medföra besparingar om 18,5 mnkr. Återredovisning ska ske i samband med fördjupade månadsrapporter. Avseende resursskola ska återredovisning ske i verksamhetsberättelse 2019.

Beslutat av:

Nämnd

Uppdrag

Effektivt lokalutnyttjande

Under 2014 genomförde socialförvaltningen en genomlysning av lokalutnyttjandet vad gäller verksamhetens lokaler. En effekt av genomlysning var en ökad samordning vad gäller planering och investeringar av lokaler. Förvaltningen ges i uppdrag att genomföra en förnyad genomlysning för att säkerställa ett effektivt lokalutnyttjande. Uppdraget redovisas för nämnden i september månad.

Beslutat av:

Nämnd

Merkostnad i personalbemanning

Som en del av en aktiv bemanningsplanering är det av betydelse med en aktiv uppföljning med syfte att identifiera olika systemfel i bemanningen som kan innebära merkostnader och onödiga personalkostnader. Förvaltningen får i uppdrag att säkerställa att det inte föreligger merkostnader med anledning av förvaltningens personalbemanning. Eventuella förslag till åtgärder ska inarbetas i VIP 2020-2023.

Beslutat av:

Nämnd

Bostadssociala kontrakt

Den aktuella obalansen på bostadsmarknaden har inneburit att andelen bostadssociala kontrakt har ökat kraftigt. Det är av betydelse att enskilda personer inte upprätthåller sådana kontrakt om behov inte föreligger. Förvaltningen får i uppdrag att kartlägga och skriftligen redovisa hur många bostadssociala kontrakt som skulle kunna övergå till ordinära hyreskontrakt. Detta ska redovisas i mars 2019.

Beslutat av:

Nämnd

Kontaktperson och ledsagning

Socialförvaltningen bedriver en verksamhet för kontaktperson, ledsagning organiserad i olika verksamhetsområden. Förvaltningen får i uppdrag att göra en översyn med syfte att säkerställa att verksamheten organiseras på ett effektivt sätt. Uppdraget redovisas skriftligen till nämnden i oktober månad.

Beslutat av:

Nämnd

Verksamhetsanpassning utifrån snabbt förändrade förutsättningar inom mottagandeverksamheten och verksamheten för ensamkommande barn och unga

Uppdrag ges till område boende för nyanlända och sektionen för ensamkommande barn att anpassa, avveckla och ställa om verksamheterna utifrån snabbt förändrade förutsättningar. Uppdraget redovisas löpande i de fördjupade månadsrapporterna.

Beslutat av:

Nämnd

Bedömning av anpassningsbehov i verksamhetslokaler

Socialförvaltningen hyr olika verksamhetslokaler genom tekniska kontoret. Löpande behöver det göras bedömningar vad gäller behov av att finansiera anpassningar av aktuella lokaler. Förvaltningen ges i uppdrag att se över rutiner för bedömning av anpassningsbehov. I de fall detta kan föranleda minskade kostnader eller en minskad kostnadsutveckling ska detta redovisas i nämndens förslag till VIP 2020-2022, vilken behandlas i juni månad.

Beslutat av:

Nämnd

Uppdrag

Öka delaktighet och förståelse för nämndens ekonomiska situation

Myndighetsutövningen har betydande inverkan på Socialförvaltningens ekonomi. Förvaltningen ges i uppdrag att verka för ökad delaktighet och därmed även ökad ekonomisk medvetenhet kan uppnås hos handläggarna utan att detta får negativa verksamhetsmässiga effekter. Utfallet av arbetet redovisas i verksamhetsberättelse för 2019.

Beslutat av:

Nämnd

Ökad medvetenhet om kostnadsläget jämfört med andra kommuner

Kostnadsjämförelser ska tas fram och redovisas för kommuner i Jönköpings län samt för de s.k. R9-kommunerna i syfte att tydliggöra om kostnadsläget för verksamheten i Jönköpings kommun är jämförbar med andra kommuner eller om tydliga avvikelser föreligger. Detta arbete bör om möjligt ske i samverkan med stadskontoret. En redovisning av uppdraget sker i samband med budgetberedningsarbetet och redovisas för nämnden i augusti månad.

Beslutat av:

Nämnd

Kostnadspåverkande faktorer

I syfte att förbättra prognosmodellen ska faktorer som inverkar på kostnader vid IFOs verksamhet identifieras. Uppdraget bör integreras med budgetprocessen och redovisas för nämnd i juni eller augusti.

Beslutat av:

Nämnd

Nämndens ekonomi

Den nyinrättade Individ- och familjeomsorgsnämnden (IFO-nämnden) får liksom socialnämnden en delvis ny budgetmodell att förhålla sig till och har tilldelats en ram till vilken verksamhet och ekonomi ska anpassas.

Av nedanstående sammanställning (Budgetramar 2019 IFO-nämnden) framgår budgetram för nämnden och den del av gemensam stab som kommer finansieras via IFO-nämnden. Ramen har ännu inte fördelats per område vilket kommer vara klart till månadsskiftet januari/februari.

Gemensam stab

Förvaltningens stab kommer tills vidare fortsätta att ha sin organisatoriska placering knuten till socialnämnden. Staben finansieras i huvudsak via social- samt äldreomsorgens budgetramar och enbart till mindre del av IFO-nämnd. I praktiken kommer finansieringen inte påverka möjligheten att stödja även IFO-nämnden.

Individ- och familjeomsorg (IFO) samt försörjningsstöd

IFO har under många år haft en besvärlig ekonomisk situation och för 2018 bedöms underskottet uppgå till 50 mnkr. Viktiga faktorer till att denna situation uppkommit är ökade kostnader, placeringar vid institutioner samt konsulentstödda familjehem, för verksamhet kopplad till barn- och ungdomar. Inför 2019 har medel tillförts men dessa täcker inte hela underskottet samt de kostnadsökningar som förväntas uppkomma under 2019. Budgetramen för 2019 (exkl. nämnd och gemensam stab) uppgår till 532,8 mnkr. IFO kommer bära med sig delar av underskottet från 2018 och till detta kommer även vissa kostnadsökningar under 2019 vilket kommer medföra att ett tydligt underskott kommer uppstå 2019 om inget görs. Det kommer således bli nödvändigt att genomföra åtgärder som sänker den totala kostnadsnivån. Inriktningen är att inom två till tre år nå en ekonomi i balans.

Kvarstående underskott (obalans) från 2018 samt kostnadsökningar 2019

För IFO kommer ett kvarstående underskott (obalans) finnas från 2018 som bedöms uppgå till

ca 30 mnkr. Detta innebär att kostnadsläget för verksamheten är nära 30 mnkr högre än tilldelade medel. Vid utgången av 2018 bedöms underskottet uppgå till ca 50 mnkr men medel har bl.a. tillförts för att kompensera för kostnadsläget. Till detta kvarstående underskott kommer även vissa kostnadsökningar under 2019.

Verksamheten inom IFO kommer således visa ett underskott, kvarstående underskott samt kostnadsökningar, om minst 30 mnkr om inga åtgärder vidtas. Det bedöms inte rimligt att redan under 2019 nå en ekonomi i balans varför underskottet inte kommer rymmas inom de åtgärder, se verksamhetsförändringar nedan, som är tänkta att genomföras i år.

Budgetramar 2019 IFO-nämnden, tkr.

IFO-nämnden	Bokslut 2017	Budget 2018	Prognos 2018	Budget 2019
Nämnd och gemensam verksamhet	0	0	0	2 000
Barn- och ungdomsvård	302 600	276 500	315 500	
Missbruksvård	69 400	69 500	71 500	
Övrigt IFO	28 300	23 200	27 200	
EKB inkl tolkförmedling	-2 900	-1 100	-1 100	
Invandrar- och flyktmottagning	0	0	0	
Individ- och familjeomsorg (exkl EKB)	400 300	369 200	414 200	
Försörjningsstöd	142 600	142 900	146 900	
Total budgetram IFO samt försörjningsstöd	542 900	512 100	561 100	532 800
Totalt individ- och familjeomsorgsnämnden				534 800

Verksamhetsförändringar

Verksamhetsförändring	Budget
Ramtillskott	
På grund av socialnämndens prognosticerade underskott 2018 gavs nämnden 50,5 mnkr utöver ram. Tillskottet har fördelats mellan IFO-nämnd och socialnämnd.	37 900

Verksamhetsförändringar

Nämnden har inför 2019 stora utmaningar i anpassa verksamheten till budgetramar. I den ram som tilldelats inför 2019 ingår en ökning av ram med 37,9 mnkr. Utöver detta finns inom ram ett effektiviseringskrav om 9,8 mnkr.

I syfte att inom ett par år komma till rätta med ekonomin behöver besparingar göras redan under 2019 och då i en storleksordning om minst 18,5 mnkr. Samtidigt inleds ett arbete med att utifrån givna uppdrag ta fram förslag till ytterligare åtgärder som ska vara ett led i att möta inriktningen om en ekonomi i balans. Av sammanställningen nedan framgår de åtgärder som är tänkta att genomföras under 2019.

Verksamhetsförändringar IFO-nämnd, tkr.

OMRÅDE	ÅTGÄRD	2019
IFO	Minska antalet tjänster	-2 000
IFO, BoU	Resursskola i egen regi	0
Försörjningsstöd	Försäkringsmedicinska utredningar	-600
IFO	Kurser och hotell minska 50%	-1 600
IFO, Barn-och Ungdom	Minska årsplaceringar BoU till 2021	-8 500
IFO, Barn-och Ungdom	Placeringar egna HVB	-800
IFO, Missbruk	Minska årsplaceringar missbruksvård till 2021	-4 000
IFO	Övrigt	-1 000
Individ- och familjeomsorg (IFO)	Totalt	-18 500

De åtgärder som är tänkta att genomföras under 2019 avser åtgärder som är av generell karaktär, åtstramningar av utbildningar men även åtgärder som inverkar på kärnverksamheten. Total besparing ska uppgå till 18,5 mnkr vilket innebär att om någon åtgärd inte kan genomföras fullt ut ska andra åtgärder genomföras för att nå denna besparing.

Investeringar

Kommunfullmäktiges budgetbeslut innebar följande investeringsplan för IFO-nämnden 2019-2023.

Projekt	Beskrivning	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Utblick
5667	Reinvesteringar inom IFO	700	700	700	700	700	700
566901	Utökat Bruksborg	8 500	25 500	5 000			
5671	Upprustning anläggning IFO	400	400	400	400	400	
5572	HVB 2 Kyrkskolan Bankeryd	5 000	5 000				
Kf nivå	Bostäder för personer med behov av stöd		1 400	13 000			
Kf nivå	Inventarier ny byggnation IFO		500	700			
Kf nivå	Bostäder invandrarverksamhet	45 200					

Framåtblick

Övergripande om den ekonomiska situationen

Individ- och familjeomsorgen kommer under de närmsta åren liksom övriga delar av socialförvaltningen behöva göra ansträngningar för att nå en ekonomi i balans. Detta kommer innebära utmaningar och sannolikt behov av förändringar för att fortsatt kunna bedriva en verksamhet med hög kvalitet inom givna ekonomiska ramar

Boende och boendesituationen

Bristen på bostäder är ett stort socialt problem och en oro för framtiden. Det finns en risk att enskilda blir kvar i långvariga institutionsplaceringar på grund av att bostadslösningar saknas. Behoven inom olika målgrupper är varierande och lösningarna kräver anpassning efter respektive situation. Det som föreslagits är bostadssociala kontrakt eller alternativet träningslägenhet, som har en högre grad av uppföljning och insats kopplat till individuell bedömning. Antagandet är att en högre tillgång till bostäder skulle kunna ge fler alternativa lösningar till en förmodad lägre kostnad och förvaltningen är då beroende av andra aktörer på bostadsmarknaden.

Kostnadsutveckling barn- och ungdomsvården

Kostnaden för barn och ungdomsvård har ökat med i genomsnitt 6,4 procent per år under perioden 2005-2017. En stor del av förklaringen, åtminstone under senare år, är den kraftiga prisökningen för familjehemsvård. Samtidigt har den ökning som skett i antal placeringar totalt varit på institutionsplaceringar. Antalet familjehemsplaceringar totalt är lägre än 2008 och andelen familjehemsplaceringar har minskat.

Det finns en demografikomponent bakom kostnadsökningen, men ökningen drivs mer av andra faktorer än demografin. Trots detta kommer kostnaderna för barn och ungdomsvården sannolikt att öka kraftigt.

Fokus ligger framgent på att minska institutionsplaceringar av barn och unga och då både utifrån att åtgärden inte ger så goda resultat men även utifrån de höga kostnaderna. Att minska beroendet av konsulentstödda familjehem har fortsatt hög prioritet.

Missbruksvården

En stor genomlysning av missbruksvården redovisades för socialnämnden i maj 2018. Även här finns en ökning av behoven och oro för framtiden. Lättåtkomliga nätdroger är en faktor och det finns en ökning av narkotikamissbruk över tid.

Uppskattningsvis finns det i Jönköpings kommun 6 000 – 10 000 personer med missbruk och beroende av alkohol, 450 – 850 personer med omfattande missbruk och beroende av narkotika, 600 – 1000 personer med läkemedelsmissbruk och 500 personer med allvarliga spelproblem. 1 100 – 1 400 barn beräknas bo med föräldrar som har missbruks- eller beroendeproblem.

Slutsatserna i genomlysningen är att det i framtiden är värdefullt att stärka brukarinflytandet och att för de personer som har stora och långvariga problem arbeta med ett mer systematiskt och långsiktigt stöd, i stället för punktinsatser i form av institutionsplacering.

Försörjningsstöd

Kostnaderna för försörjningsstöd hänger ihop med antal hushåll som uppbär försörjningsstöd. Kostnaden för försörjningsstöd hänger starkt ihop med konjunktur och samhällsutveckling. De minskade kostnaderna under de senaste åren är kopplade till rådande högkonjunktur vilken inte tros pågå för evigt. Genomlysningen av försörjningsstöd pekade på vikten av snabbare flöden från ansökan om försörjningsstöd till egenförsörjning eller riktade åtgärder. I dessa processer är en välfungerande samverkan med AMA (Arbetsmarknadavdelningen), arbetsförmedling, försäkringskassan med flera av största vikt.

Ensamkommande och boende för nyanlända

Från ett historiskt högt mottagande av ensamkommande barn under 2015 har mottagandet under åren 2016-2018 minskat kraftigt. Under dessa tre år har det sammantaget kommit 58 ensamkommande barn och socialförvaltningen har fått ställa om organisationen. En särskild utmaning under 2019 är att omkring 55 ensamkommande unga vuxna har en oklar boendesituation, denna fråga behöver lösas.

Det är inte klart vad som händer med den tillfälliga utlänningslagen efter juli 2019, utvecklingen som gäller både ensamkommande och övriga nyanlända måste även fortsättningsvis följas noggrant.

Våld i nära relation

Att lyfta individ- och familjeomsorgens arbete som rör människor som utsätts för våld i nära relation är en annan viktig del. Även på detta område finns en ökning av både behov och kostnader för bland annat skyddat boende. Det är av vikt att prioritera detta område som ett av individ- och familjeomsorgens kärnansvar och att uppmärksamma både vuxna och – inte minst – barn som utsätts för våld i nära relation.

Individ- och familjeomsorgsnämnden

6.

Förslag till tidplan för arbetet med VIP 2020-2022 samt verksamhetsuppföljning för 2019

In/2019:5

Sammanfattning

En tidplan för arbetet med Verksamhets- och investeringsplan (VIP) 2020-2022 samt verksamhetsuppföljning 2019 behöver fastställas.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningens tjänsteskrivelse 2018-12-28.

Förslag till individ- och familjeomsorgsnämnden

- Förslag till tidplan för VIP 2020-2022 samt verksamhetsuppföljning för 2019 antas i enlighet med redovisat förslag.

Ärende

Individ- och familjeomsorgsnämnden beslutar 2019-01-14 om verksamhetsplan 2019.

För VIP-arbetet 2020-2022 gäller att kommunfullmäktiges beslut om budget kommer att behandlas på kommunfullmäktiges oktobersammanträde. Individ- och familjeomsorgsnämnden behandlar sitt budgetförslag på junisammanträdet. Individ- och familjeomsorgsnämndens förslag till investeringsbudget för 2020, med plan för 2021-2024, ska behandlas under aprilsammanträdet.

Som ett underlag för arbetet med verksamhetsplanering 2020-2022 planeras för en informationsträff med individ- och familjeomsorgsnämnden samt de fackliga organisationerna i den centrala samverkansgruppen den 18 februari 2019 då förmiddagen ägnas åt en fördjupad genomgång av verksamhetsberättelsen för 2018.

Under våren är särskilda dialogtillfällen inplanerade med individ- och familjeomsorgsnämnden, socialnämndens och äldreomsorgsnämndens presidier samt en kontinuerlig information till nämnderna om det fortsatta arbetet. Dialogen med de fackliga organisationerna sker vid ordinarie möten i den centrala samverkansgruppen.

En uppföljning av ekonomi och verksamhet ska göras efter varje månad med undantag av januari, juni och juli. Vid fyra tillfällen under året (efter februari, april, augusti och oktober) lämnar förvaltningen en fördjupad månadsrapport till nämnden och kommunstyrelsen. Övriga månader lämnas en enklare månadsrapport till nämnden och stadskontorets ekonomiavdelning.

Förslag till tidplan

Aktivitet	Nämndens sammanträde
Beslut om tidplan för arbetet med VIP 2020-2022 Preliminärt bokslut 2018	2019-01-14
Verksamhetsberättelse 2018	2019-02-18
Månadsrapport februari 2019, fördjupad	2019-03-18
Dialog med den politiska majoriteten och minoriteten i kommunen budget/bokslut	2019-03
Månadsrapport mars 2019 Beslut om investeringsplan 2020-2024 Arbetsläget i VIP 2020-2022	2019-04-15
Månadsrapport april 2019, fördjupad Arbetsläget i VIP 2020-2022	2019-05-13
Månadsrapport maj 2019 Beslut om VIP 2020-2022	2019-06-17
Månadsrapport augusti 2019, fördjupad	2019-09-16
Månadsrapport september 2019 Arbetsläget verksamhetsplan 2020	2019-10-14
Måldag för socialnämnd, individ- och familjeomsorgsnämnd samt äldre- och barnnämnd	2019-11-04
Månadsrapport oktober 2019, fördjupad	2019-11-18
Månadsrapport november 2019 Beslut om verksamhetsplan 2020	2019-12-16
Preliminärt bokslut 2019	2020-01
Verksamhetsberättelse 2019 Utblick och strategiska frågor inför VIP 2021-2023	2020-02

Karl Gudmundsson
Socialdirektör

Greger Kjellman
Ekonomichef

Beslutet expedieras till:
Ledningsgruppen
Stadskontoret

8.

Individ- och familjeomsorgsnämnden

Representant i SBU, samarbetsorganet för barn och ungdom

IN 2019:2

Sammanfattning

SBU är en grupp som leder och samordnar övergripande frågor kring barn och unga. Arbetet i SBU utgår bland annat från en överenskommelse om samverkan mellan kommunerna i Jönköpings län och Region Jönköpings län kring barns och ungas psykiska, sociala och fysiska hälsa.

Med anledning av ny mandatperiod ska nämnden utse nya representanter i SBU. I SBU representeras nämnden av en ledamot och en ersättare. Individ- och familjeomsorgsnämnden övertar dessa platser från socialnämnden med anledning av den omorganisation bland socialförvaltningens nämnder som verkställs den 1 januari 2019. Enligt tidigare upprättat samarbetsavtal bör nämnden representeras av ordföranden.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2018-11-29

Förslag till individ- och familjeomsorgsnämnden

- Christer Sjöberg (S) utses till ordinarie ledamot och Joakim Dahlström (M) till ersättare i SBU, samarbetsorganet för barn- och ungdom.

Karl Gudmundsson
Socialdirektör

Lisen Prinzencreutz
Administrativ chef

Beslutet expedieras till:
SBU, Elisabeth Öhrman
Marie Andréasson

9.

Individ- och familjeomsorgsnämnden

Ansökan från Kyrkhjälpen om bidrag till härbärge för utsatta personer år 2019

SN 2018:240 792

Sammanfattning

Kyrkhjälpen ansöker om bidrag med 100 tkr för att driva vinterhärbärge i Råslättskyrkan under perioden 15 januari – 15 mars. För att kunna driva härbärgen behöver en härbärgesvärd anställas. Ett antal volontärer finns också på plats för tillsyn och uppföljning. I ansökan anger Kyrkhjälpen att totalkostnaden för driften är 150 tkr. 50 tkr täcks av intäkter medan man är beroende av ett bidrag på 100 tkr för att driva härbärgen.

Beslutsunderlag

Socialtjänstens tjänsteskrivelse, daterad 2018-12-21

Kyrkhjälpens ansökan om bidrag till Kyrkhjälpens vinterhärbärge år 2019 för utsatta människor, daterad 2018-12-05

Förslag till individ- och familjeomsorgsnämnden

– Kyrkhjälpens ansökan om bidrag 2019 på 100 000 kronor avslås.

Ärende

Kyrkhjälpen utför volontärarbete riktat till ekonomiskt utsatta människor i Jönköpings kommun. Kyrkhjälpen startade 2014 på uppdrag av Jönköpings kristna samarbetsråd (JKS) och Huskvarna Kristna samarbetsråd (HKS).

Socialnämnden har sedan 2016 beviljat Kyrkhjälpen bidrag årligen för drift av härbärge under vintermånaderna. För 2018 skrev ett avtal om IOP mellan socialnämnden och Kyrkhjälpen och socialnämnden utgav för utförande av tjänsten 150 tkr. Nettokostnaden för driften under den perioden blev 318 tkr. Ett plusresultat på cirka 40 tkr, samt gåvor från privatpersoner och organisationer samt egeninsats från nattgästerna täckte resterande kostnader.

De som nyttjat Kyrkhjälpens härbärge är i huvudsak EU-migranter. Det finns ingen lagstadgad skyldighet för socialtjänsten att tillgodose boende under längre perioder

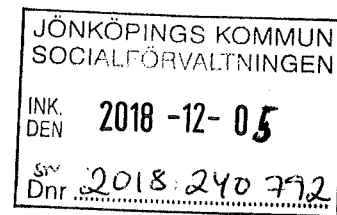
för denna grupp. Socialtjänstens ansvar begränsar sig till akut hjälp i nödsituationer och det kan då handla om enstaka övernattning och sedan hjälp till hemresa om behoven inte kan tillgodoses på annat sätt. Samma principer gäller för alla personer som tillfälligt vistas i kommunen men inte är hemmahörande här. Med anledning av IFO-förvaltningens ansträngda ekonomi och att det ligger sparbeting på 18,5 mnkr på IFO-nämndens verksamheter under 2019 föreslås avslag.

Karl Gudmundsson
Socialdirektör

Annika Åberg
Funktionschef, IFO

Beslutet expedieras till:

Karl Gudmundsson
Annika Åberg
Stein-Erik Norderhaug
Kenneth Pettersson, Kyrkhjälpen

Till
Socialförvaltningen
551 89 JÖNKÖPING

Ansökan om bidrag till Kyrkhjälpens vinterhärbärge år 2019 för utsatta människor

Bakgrund

Under de senaste åren har ekonomiskt utsatta människor sökt sig till Jönköpings kommun. Dessa personer har en näst intill obefintlig rätt och möjlighet att ta del av det svenska välfärdssamhällets förmåner, vilket var huvudorsaken till uppkomsten av Kyrkhjälpens.

Efter sommaren 2014 startade Kyrkhjälpens volontärarbete på uppdrag av Jönköpings Kristna Samarbetsråd (JKS) och Huskvarna Kristna Samarbetsråd (HKS). Kyrkhjälpens leds av en ledningsgrupp, vidare ingår en referensgrupp bestående av representanter för kyrkorna och Kyrkhjälpens i Södra Vätterbygden. Grupperna träffas regelbundet. Vidare sammankallas gruppleddare regelbundet varje termin för att samordna det praktiska arbetet inom volontärgrupperna.

Kyrkhjälpens har ett gott samarbete med Socialtjänsten, Socialförvaltningen, Tekniska kontoret, Kommunstyrelsen och Polisen. Regelbundna dialogmöten har hållits med dessa myndigheter för att stämna av läget kontinuerligt. Genom det täta samarbetet mellan Kyrkhjälpens och myndigheterna har större incidenter och problem kunnat undvikas. Under 2018 har samarbete etablerats med länsstyrelsen Jönköping utifrån det uppdrag, med kartläggning av lägesbilden för utsatta EU/EES-medborgare, som Socialdepartementet gett länsstyrelserna i Sverige.

Kyrkhjälpens har tidigare år sökt och fått bidrag från Socialnämnden. Föregående vinterperiod sökte och fick vi bidrag på 150 000 kr. Nettokostnaden för år 2018 slutade på 318 000 kr. Ett plusresultat på ca 40 000 kr, samt gåvor från privatpersoner och organisationer samt egeninsats från nattgästerna täckte resterande kostnader.

Kyrkhjälpens motto och mål

Kyrkhjälpens motto är "Alla har rätt till ett värdigt liv". Detta motto har sitt stöd i bibelord om att alla lika värde samt stöds av flera artiklar i FN's förklaring om mänskliga rättigheter, främst artikel 1-2, samt 22 och 25.

Kyrkhjälpens kortsiktiga mål är att visa barmhärtighet och värdighet, genom att tillgodose basala sociala och humanitära behov hos utsatta människor som tillfälligt vistas i närområdet. Kyrkhjälpens långsiktiga mål är förändring i hemlandet genom att samverka med hjälp- och biståndsorganisationer som arbetar för integrering av barn och vuxna i på plats i hemlandet.

Kyrkhjälpens innehåll och inriktning

Efter utvärdering av tidigare arbete har Kyrkhjälpen i Södra Vätterbygden hittills fortsatt det humanitära arbetet på dagcentraler. Här har ingått två – tre tolkar, många frivilliga volontärer, fördelade på arbetsgrupper från kyrkor, organisationer och privatpersoner i Jönköping och Huskvarna med omnejd.

Tolkar inom Kyrkhjälpen

Socialförvaltningen inom Jönköpings kommun har anställt Ligia Englöf som socionom på halvtid från och med september 2015. Hon är en god resurs för både kommun och Kyrkhjälpen med lång erfarenhet av eget hjälparbete i Rumänien. Ligias främsta arbetsuppgifter är att arbeta uppsökande mot barn och unga och deras familjer i situationer där man tillfälligt vistas i vår kommun, vidare att fungera som tolk och att vara förvaltningens kontaktperson mot Kyrkhjälpen. Hon har även huvudansvar för tolkning inom Kyrkhjälpen. Vidare ansvarar volontären Andreas Csobot för tolkning åt den ideella sjukvårdsgruppen som Kyrkhjälpen samarbetar med. Frälsningsarmén har även bidragit med Dusica Pavlovic som utöver tolkning tjänstgjort med praktisk hjälp till Kyrkhjälpen på Hannas VarDagsRum i Huskvarna.

Tema- och rådgivningskvällar

Behovet av information, kunskap och rådgivning växer hos utsatta människor som Kyrkhjälpen möter. Därför erbjuds rådgivning och temakvällar regelbundet, några exempel på sådana teman har varit: Identitet, Alla behövs i ett samhälle, Varaktig vänskap, Barn och familj, Långsiktig planering av ekonomi, Svenska samhället med rättigheter och skyldigheter, praktiskt tillämpning av de tio budorden samt hjälp till självhjälp i hemlandet. Temakvällarna har genomförts i samarbete med studieförbundet Bilda.

Härbärge under vinterperioden

Under de fyra bakomliggande vinterperioderna har nattplatser kunnat erbjudas med ekonomiskt bidrag från Jönköpings kommun. De två första åren erbjöds dessa nattplatser på campingen Villa Björkhagen, Jönköping, samt de två senaste åren i Råslättskyrkans gymnastikhall med ett 25-tal platser.

För vintersäsongen år 2019 planeras fortsatt vinterhärbärge i Råslättskyrkans gymnastikhall under perioden 15 januari – 15 mars, förutsatt att vi kan anställa en härbärgesvärd och få ekonomiskt stöd från Jönköpings kommun. En viss egeninsats per natt erläggs av nattgästerna å 10 kronor per natt. Anställd härbärgespersonal ansvarar för arbetsledning på 100 % av heltid inkl sovtid på härbärgets och ett antal volontärer finns på plats för tillsyn och uppföljning av ordning i härbärgets. Kyrkhjälpen ansvarar för framtagning av policy för volontärer och anställd härbärgesvärd, praktiska rutiner för kvällar, nätter och morgnar, samtycke från volontärerna samt underskrift av tystnadsplikt, info om larm och nycklar samt krisplan.

Ekonomi, kostnadsberäkning för vinterhärbärge

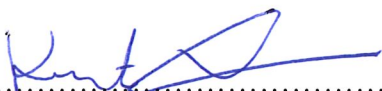
Jönköpings Kristna Samarbetsråd bär sina egna kostnader för övergripande arbetsledning, ekonomiadministration, lokalupplåtelse vid servering i dagcentraler och temakvällar. Beräknad kostnad för ovanstående är ca 200 000 kr för år 2019. Beräknade volontärtimmar som tillhandahålls i regi av Kyrkhjälpen motsvarar en kostnad på ca 250 000 kr för år 2019.

Ansökan

Jönköpings Kristna Samarbetsråd ansöker härmed hos Socialförvaltningen Jönköpings kommun om bidrag till vinterhärbärge i Råslättskyrkan 15 jan – 15 mars 2019 med **100.000 kr.**

Jönköping 2018-12-05

För Jönköpings Kristna Samarbetsråd

.....
Kenneth Pettersson, ordförande

Sökt bidrag för vinterhärbärge under perioden 15/1 – 15/3, 2019

Kostnader

Lokalkostnader inkl Securitaslarm	20.000 kr
Härbärgespersonal 1,0 tjänst x 2,25 mån (Inkl förberedelser och efterarbete när härbärget avslutats)	80.000 kr
Tvättkostnader (ca 1 000 kr x 9 v)	10 000 kr
Enkel mat kvällar och frukost (ca 25 kr x 60 dgr x 25 pers)	40 000 kr

Summa kostnader **150 000 kr**

Intäkter

Egeninsats av de boende (10 kr x ca 25 pers x 55 dgr)	10.000 kr
Gåvor från kyrkor, organisationer, privatpersoner	40.000 kr

Summa intäkter **50.000 kr**

Sökt bidrag **100.000 kr**